Madhya Pradesh Board

QUESTION PAPER

aglasem.com

त्रैमासिक परीक्षा 2024

विषय-संस्कृत

समय 3 घंटा | कक्षा-9 | पूर्णांक-75

निर्देशः- 1. सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः सन्ति। 2. प्रश्नानां समुचे अंकाः प्रदत्ताः।

प्र01. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु उचितं विकल्पं चित्वा लिखत- 6

(1) माहेश्वरसूत्राणि संख्या अस्ति- (1) चतुर्दश (2) त्रयोदश (3) दश (4) पञ्चदश

(2) 'अ' वर्णस्य उच्चारणस्थानं वर्तते- (1) कण्ठः (2) तालु (3) मूर्धा (4) दन्ताः

(3) ह्रस्वसंज्ञः अस्ति- (1) क (2) च (3) त (4) अ

(4) 'विद्या+आलय' इत्यस्य सन्धियुक्तं पदं भवति-
(1) विद्यालय (2) विद्यालयः (3) विद्यालयः (4) विद्याआलयः

(5) दीर्घसन्धेः उदाहरणम् अस्ति- (1) व्यवसत् (2) वृक्षोपरि (3) हिमालयः (4) लघुक्या

(6) 'सूर्योदयः' इत्यत्रस्य पदे सन्धिः अस्ति-(1) गुण सन्धिः (2) दीर्घ सन्धि (3) वृद्धि सन्धि (4) यण् सन्धि

प्र02. रिक्त स्थानानि पूरयत- 6

(विलेख्य, कृत्वा, मातः, आदाय, पठित्वा, लघुतमः)

(1) 'दृष्ट्वा' इत्यत्रस्य पदे _____ प्रत्ययः अस्ति।

(2) 'ल्यप्' प्रत्ययस्य उदाहरणम् _____ अस्ति।

(3) 'लघु+तमप्' इत्यस्य संयुक्तरूपम् _____ भवति।

(4) 'पठ्+क्त्वा' इत्यस्य संयुक्तरूपम् _____ भवति।

(5) 'आ+दा+ल्यप्' इत्यस्य संयुक्तरूपं _____ भवति।

(6) 'क्त' प्रत्ययस्य उदाहरणं _____ अस्ति।

प्र03. युग्म-वर्णं कुरुत- 6

(1)	सरस्वती	-	ह्रस्वतरः
(2)	स्वर्णपद्मः	-	लघुः
(3)	कुलं प्रणमतः	-	समीरः
(4)	आस्वादतोयाः	-	वाणी
(5)	पवनः	-	बकः
(6)	अहम्	-	उत्तमपुरुषः

प्र04. शुद्धं वाक्यानां समक्षम् 'आम्' अशुद्धं वाक्यानां समक्षं 'न' इति लिखत्- (केवलं त्रयः) 6

(1) सरस्वती वीणां वादयति।

(2) ग्रामे एका सप्तविंशतिवर्षसमयस्का वृद्धा स्त्री व्यवसत्।

(3) कुम्भकारः घटान् न रचयति।

(4) जीमूतकेतुः जीमूतवाहनस्य पिता आसीत्।

(5) वृत्तं मनोज्ञं संदधेत्।

(6) लट्लकारः वर्तमान कालार्थे भवति।

प्र05. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु प्रश्नानाम् उत्तराणि एक पदेन लिखत- 6

(1) कविः कं सम्बोधयति ?

(2) कविः कं वादयितुं वाणीं प्रार्थयति ?

(3) माता की आदिशत् ?

(4) कतः करः रसं पिबति ?

(5) अस्मिन्नेव पुजार्थं सखीभिः सह कुत्र गच्छति रजः ?

(6) बालः कदा क्रीडितुम् अगच्छत् ?

प्र06. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु प्रश्नानां उत्तराणि पूर्णवाक्येन लिखत- (कोई-5) 10

(1) सज्जनानां मैत्री कीदृशी भवति ? (2) जनाः केन तुष्यन्ति ? (3) "छिन्न बालकः हस्तौ किं अकथयत् ?

(4) बालः कदा क्रीडितुं अगच्छत् ? (5) तुला कैः अङ्किता ? (6) कविः वाणीं किं कथयति ?

प्र07. अधोलिखित स्थूल पदान्वयाधिकृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत- (केवलं त्रयः) 3

(1) ग्रामे निर्धना स्त्री अवसत्। (2) मोदकानि पुजासामग्रीणि रचितानि आसन्।

(3) सः कल्पतरुं व्यरोदयत्। (4) खलानाम् मैत्री आरम्भगुर्वी भवति।

प्र08. अधोलिखितानि वाक्यानि कः कं प्रति कथयति- (कोऽपि द्वे) 2

(1) पुत्रिके! अहं पाप कर्म करोमि।

(2) भो तपस्विन्! कथं मां अवरोधं करोषि।

(3) सिकता: जलं प्रवाहे स्थास्यन्ति किम्?

प्र09. अधुलाक्षराणां शुद्धिः कर्तव्या- (कोऽपि द्वे) 2

(1) गुरुं नमः। (2) तं सत्यं वदति। (3) अहं पठति।

प्र010. प्रदत्त वाक्येषु कथा क्रम संयोजनं कुरुत- 2

(1) तस्य च गृहे लौहचरित्रा पूर्वपुरुषोपार्जिता तुला आसीत्।

(2) त्वदीया तुला मूलकैः भक्षिता।

(3) आसीत् कस्मिंश्चित् अधिष्ठाने लीलाधरो नाम वणिक्पुत्रः।

(4) भो श्रेष्ठिन्! दीयतां मे सा निक्षेप तुला।

प्र011. अधोलिखितेषु उचितपदं चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत- 2

(1) विनाद.....वाणि। वीणाम्। (तर्वीनामरे/प्राचीनामरे)

(2) सूर्यातपे तण्डुलान.....रक्ष। (खगेभ्यो/मृगेभ्यो)

(3) कृपया.....सर्वस्वम्। (पत्रं/वर्त्म)

(4) छात्राः व्यहसन.....। (बाहः/पार्श्वतः)

प्र012. अधोलिखित शब्दानां शब्दरूपाणि लिखत- (कोऽपि द्वे) 2

(1) ग्राम - पञ्चमी विभक्तिः

(2) तत् पुत्रिकां - तृतीया विभक्तिः

(3) लता - सप्तमी विभक्तिः

प्र013. अधोलिखित पदानां विलोम पदं लिखत- कोऽपि-द्वे 2

(1) नीरसः (2) प्राचीनम् (3) सूर्यास्तः

प्र014. अधोलिखितेषु अवांछेषु एकस्य अवांछस्य प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत- 3

(1) पुरा कस्मिंश्चित् ग्रामे एका निर्धना वृद्धा स्त्री न्यवसत्। तस्याः च एकैव दुहिता विनम्रा मनोहरा आसीत्। एकदा माता स्वात्मजां तण्डुलान् विक्रीय्य पुत्रीम् आदिशत्। "सूर्यातपे तण्डुलान् खगेभ्यो रक्ष"।

(1) ग्रामे का न्यवसत्? (2) दुहिता कीदृशी आसीत्? (3) माता पुत्रीम् किं आदिशत्?

(2) अस्ति हिमवान् नाम सर्वरत्नभूमिः नगेन्द्रः। तस्य शानोः उपरि विभाति कंचनपुरं नाम नगरम्। तत्र जीमूतकेतुः अति श्रीमान् विद्याधरपतिः वसति स्म। तस्य महोद्याने कुलक्रमागतः कल्पतरुः स्थितः।

(1) सर्व रत्नभूमिः कः? (2) जीमूतकेतुः कस्मिन् नगरे वसति स्म? (3) कुलक्रमागतः कः?

प्र015. अधोलिखितेषु पद्यांशेषु एकस्य पद्यांशस्य प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत- 3

(क) पिबन्ति नद्यः स्वयमेव नाम्भः
स्वयं न खादन्ति फलानि वृक्षाः।
नादन्ति सस्यं खलु वारिवाहाः
परोपकराय सतां विभूतयः॥

(1) नद्यः स्वयमेव कः न पिबन्ति? (2) के स्वयं न फलानि खादन्ति? (3) के नादन्ति?

(ख) गुणा गुणज्ञेषु गुणा भवन्ति,
ते निर्गुणं प्राप्य भवन्ति दोषाः।
आस्वाद्यतोयाः प्रवहन्ति नद्यः
समुद्रमासाद्य भवन्त्यपेयाः॥

(1) गुणा केषु गुणाः भवन्ति? (2) गुणाः कं प्राप्य दोषाः भवन्ति? (3) नदीनां तोयः कीदृशः?

प्र016. अधोलिखितानां श्रवणं पदानां पर्यायपदं लिखत- 3

(1) वाणी (2) काकः (3) पुत्री (4) पर्वतः (5) वृक्षः

प्र017. स्वपाठ्यपुस्तकात् कण्ठस्थीकृतं सुभाषितद्वयं लिखत। 4

प्र018. स्वप्राचार्यं कृते आत्मशीर्षं प्रार्थना पत्रं लिखत। 4

प्र019. अधोलिखितेषु एकं विषयं स्वीकृत्य संस्कृत भाषायां निबंध लिखत- 4

(1) संस्कृत भाषायाः महत्वम् (2) परोपकारः (3) दीपावलिः

QUESTION PAPERS

GET PREVIOUS YEAR QUESTION PAPERS FOR ALL CLASSES FOR CBSE, ISCSE, ISC AND ALL ALL STATE BOARDS HERE AT AGLASEM.COM

BOARD WISE

- Andhra Pradesh Board Question Papers
- Assam Board Question Papers
- Bihar Board Question Papers
- Chhattisgarh Board Question Papers
- Goa Board Question Papers
- Gujarat Board Question Papers
- Haryana Board Question Papers
- Himachal Pradesh Board Question Papers
- J&K State Board Question Papers
- Jharkhand Board Question Papers
- Karnataka Board Question Papers
- Kerala Board Question Papers
- Madhya Pradesh Board Question Papers
- Maharashtra State Board Question Papers
- Manipur Board Question Papers
- Meghalaya Board Question Papers
- Mizoram Board Question Papers
- Nagaland Board Question Papers
- Orissa Board Question Papers
- Punjab Board Question Papers
- Rajasthan Board Question Papers
- Tamil Nadu Board Question Papers
- Telangana State Board Question Papers
- Tripura Board Question Papers
- Uttarakhand Board Question Papers
- Uttar Pradesh (UP) Board Question Papers
- West Bengal (WB) Board Question Papers